RAADSVOORSTEL

ONDERWERP
Rekenkameronderzoek Twentse samenwerking - zicht op zeggenschap

BESLISPUNTEN
1 Vast te stellen het onderzoeksrapport 'Zicht op zeggenschap’; een rekenkameronderzoek naar de samenwerkingen tussen gemeenten in Twente.
2 De conclusies en aanbevelingen uit het onderzoeksrapport over te nemen en het college te verzoeken uitvoering te geven aan de aanbevelingen die op het college betrekking hebben, en de aanbevelingen aan de raad - in samenwerking met het college - voor te bereiden; de aanbevelingen zijn:
    a. Jaarlijks via de P&C-cyclus inzicht geven in zowel formele als informele samenwerkingsverbanden (aanbeveling 1);
    b. Als raad (informeel) stil te staan bij de wenselijkheid van extra inzet op samenwerking, gezien de beperkte tijd en capaciteit (aanbeveling 2);
    c. Gezamenlijk met het college een regionale agenda op te stellen waarin regionale doelstellingen, strategie en de rolverdeling tussen raad en college worden vastgelegd (aanbeveling 3);
    d. Het rapport te bespreken met de zittende raad en op basis daarvan een advies op te stellen voor de nieuwe raad, inclusief opname in het inwerkprogramma (aanbeveling 4).
3 Het college op te dragen om:
    a. Uiterlijk oktober 2025 een overzicht opgesteld te hebben van alle samenwerkingsverbanden (formeel en informeel) waarin de gemeente participeert, inclusief doelen, taken, budgetten en gemeentelijke betrokkenheid (aanbeveling 1)
    b. Actief en tijdig te informeren over strategische keuzes en belangrijke besluiten vanuit samenwerkingen.
4 Als raad in het vierde kwartaal 2025 het gesprek te voeren over de gewenste raadsbetrokkenheid bij regionale samenwerking, het door het college opgestelde overzicht daarbij te betrekken, en dit te verwerken in het overdrachtsdocument voor de volgende raad.
5 Het college te verzoeken jaarlijks te rapporteren over de opvolging van de aanbevelingen, conform de invoering van de Wet versterking decentrale rekenkamers sinds 1 januari 2023.

INLEIDING
Na de ontvlechting van de Regio Twente is het aantal samenwerkingsverbanden niet afgenomen, maar juist toegenomen. De rekenkamers hebben onderzocht in hoeverre gemeenteraden hun kaderstellende rol kunnen vervullen binnen deze verbanden. Het onderzoek is uitgevoerd door Berenschot in de periode van augustus 2024 tot maart 2025. In het onderzoek zijn de gemeentelijke organisaties, de raden en de colleges van de deelnemende gemeenten betrokken. Daarnaast zijn de besturen en organisaties van de onderzochte samenwerkingsverbanden geraadpleegd, voor zover er een 'staande' organisatie aanwezig was. Het onderzoek werd vanuit de samenwerkende rekenkamers begeleid door een begeleidingscommissie van de voorzitters van de rekenkamer Almelo, Hengelo en Hof van Twente. Het onderzoek werd op 11 juli 2024 aangekondigd aan gemeenteraden en colleges. Het Presidium heeft op 7 september 2024 besloten deel te nemen aan het onderzoek. Het ambtelijk wederhoor vond plaats in de periode februari 2025. Uiteindelijk is het rapport op 1 juli 2025 aan de raden en colleges aangeboden.

BEOOGD EFFECT
De aanbevelingen aan de raad over te nemen en het college te verzoeken uitvoering te geven aan de aanbevelingen. Zodoende de doelmatigheid en doeltreffendheid van het beleid en de uitvoering van de Twentse samenwerking tussen gemeenten te verbeteren. Daarnaast de informatievoorziening aan

de raad meer te laten aansluiten bij de behoefte en de raad beter in positie te brengen bij regionale samenwerking.

ARGUMENTEN

1.1 *Het onderzoeksrapport biedt inzicht in de aard en organisatie van formele en informele samenwerkingsverbanden in Twente.*
Het rapport beschrijft zowel formele als informele samenwerkingsverbanden en geeft een overzicht van de doelstellingen, taken en governance van deze verbanden. Dit inzicht helpt gemeenteraden om beter te begrijpen hoe deze samenwerkingen functioneren en welke invloed zij kunnen uitoefenen.

1.2 *De aanbevelingen uit het rapport zijn gericht op het versterken van de democratische legitimiteit en effectiviteit van de Twentse samenwerking.*
Door de aanbevelingen op te volgen, kunnen gemeenteraden meer grip krijgen op de samenwerkingsverbanden en hun kaderstellende en controlerende rol beter vervullen. Dit draagt bij aan een transparantere en effectievere samenwerking tussen de gemeenten.

1.3 *Het is belangrijk om de voortgang van de uitvoering van de aanbevelingen goed te monitoren en hierover jaarlijks te rapporteren.*
Door jaarlijks te rapporteren over de opvolging van de aanbevelingen ontstaat inzicht in voortgang en effectiviteit, wat bijdraagt aan transparantie en controleerbaarheid. Dit zorgt voor een continue verbetering van de samenwerking en de informatievoorziening aan de raad.

KANTTEKENINGEN

1. *De uitvoering van de aanbevelingen vraagt inzet van zowel de raad als het college, waarbij samenwerking en afstemming essentieel zijn.*
Het rapport benadrukt dat de actieve informatieplicht ruim moet worden geïnterpreteerd: tijdig, relevant en bruikbaar voor raadsleden.

FINANCIËN

Dit besluit heeft geen financiële consequenties.

COMMUNICATIE EN PARTICIPATIE

Dit wordt bekend gemaakt via de openbare besluitenlijst.

BIJLAGEN

1 Rekenkameronderzoek Twentse samenwerking 'Zicht op zeggenschap’
2 Aanbiedingsbrief - Rekenkamerrapport Twentse samenwerking.

Namens het Presidium van de gemeenteraad van Twenterand

de griffier,

A.G.M. Krone MSc

de burgemeester

mr. J.C.F. Broekhuizen